

Raamkozijn met geblokkeerde draaifunctie als vloerafscheiding

Advies 2310

Trefwoorden:	Bouwbesluit 2012, woongebouw, woning, nieuwbouw, gebruiksveiligheid, vloerafscheiding
Datum:	15 juli 2023
Status:	<i>Definitief</i>

Dit advies is opgesteld voor deze specifieke casus en is niet algemeen geldend. Het is tot stand gekomen met de door partijen aangeleverde gegevens. Deze publieke versie is geanonimiseerd waardoor niet alle documenten waarop dit advies gebaseerd is, herkenbaar zijn weergegeven.

Beschrijving

In een nieuw gebouwd appartementengebouw zijn verdiepinghoge kiepramen toegepast. Het gebouw bestaat uit vier bouwlagen. De kiepramen zijn uitgevoerd met draai-kiepbeslag. De draaifunctie van het te openen deel in het kozijn is geblokkeerd door een slot in de onderregel van het raamkozijn dat wordt bediend met een speciale sleutel. Het slotgat is hieronder aangegeven op de foto in figuur 1.

Figuur 1 verdiepinghoog draaiend deel met zichtbaar slotgat waarmee de draaifunctie is vastgezet.

De aannemer stelt dat het deblokken van de draaifunctie niet eenvoudig, en zeker niet onbewust, door de bewoners kan gebeuren, omdat de sleutel hiervoor niet voor bewoners verkrijgbaar is. Daarmee is de, volgens het Bouwbesluit 2012 vereiste hoogte van de vloerafscheiding van 1,0 m, voldoende geborgd.

De gemeente stelt dat het vastzetten van de draaifunctie door een aanvullend slot in de onderregel van de ramen, niet gelijkwaardig is aan de vereiste permanente vloerafscheiding die het Bouwbesluit 2012 hiervoor eist in artikel 2.17, eerste lid.

Adviesvraag

1. Zijn de gemaakte opmerkingen van de gemeente in de brief van 06-06-2023 gegrond of voldoet de huidige situatie?
2. Wanneer het antwoord op bovenstaande vraag 1. “ja” is: is de aangedragen oplossing op 13-06-2023 door de aannemer afdoende?
3. Wanneer het antwoord op bovenstaande vraag 2. “nee” is: welke oplossing is volgens de adviescommissie afdoende?

Standpunt belanghebbende

De aannemer stelt dat het deblokken niet zomaar kan gebeuren (zeker niet onbewust) en de sleutel voor de bewoners niet verkrijgbaar is. En dat deze situatie daarmee veilig is.

De aannemer heeft naar aanleiding van de brief van de gemeente voorgesteld om het slotgat volledig dicht te kitten en permanent af te dichten middels een plaatje, waardoor het niet meer mogelijk is om de draaifunctie te ontgrendelen. De bewoners kunnen deze ramen dan nooit meer laten draaien.

Dit is door de gemeente niet akkoord bevonden.

Standpunt bevoegd gezag

2 / 5

In de appartementen 8 (eerste verdieping) en 16 (tweede verdieping) zijn van het raam (niet zijnde het balkonraam) in ‘leefruimte 1.04’ en van het raam in ‘hobby 1.05’, de draaistanden vastgezet door een ingebouwd slotje in het kozijn. Dit voldoet niet aan het Bouwbesluit 2012. Wij verzoeken u om bij deze kozijnen een permanente valbeveiliging aan te brengen tegen de buitengevel. De valbeveiliging moet ter beoordeling bij de gemeente worden voorgelegd voordat tot uitvoering wordt overgegaan.

De gemeente stelt dat met het vastzetten van de draaifunctie, d.m.v. een in de onderdorpel van de ramen ingebouwd slotje, geen sprake is van een gelijkwaardige oplossing. Het Bouwbesluit 2012 stelt immers in ‘afdeling 2.3 Vloerafscheiding’, dat een vloerafscheiding vereist is.

Uitgangspunten

Het advies is gebaseerd op de volgende documenten:

1. Adviesaanvraag van 20 juni 2023 en ontvangen op 23 juni 2023;
2. Mail gemeente met gewijzigde formulering t.a.v. zienswijze, van 22 juni 2023;
3. Foto slotje kiepraam, zoals weergegeven in figuur 1.
4. Brief gemeente n.a.v. eindcontrole, van 6 juni 2023;
5. Plattegronden (schaal 1:100, tekeningnr. B.1); gevels en doorsneden (schaal 1:100, tekeningnr. B.2) en principedetailering (schaal 1:10, tekeningnr. B.4), alle van 14 februari 2022 door tekenbureau.

Inhoudelijke beschouwing adviesvraag

De adviescommissie heeft bij de behandeling van de adviesvraag het volgende overwogen:

- Een voor personen bestemde vloer moet bij een rand, volgens het eerste lid van artikel 2.17 van het Bouwbesluit 2012, een niet-beweegbare afscheiding hebben als die rand meer dan één meter hoger ligt dan een aansluitende vloer, het aansluitende terrein of het aansluitende water.
- In dit geval is op een aantal plekken een kozijn geplaatst met daarin een verdiepinghoog te openen deel dat is voorzien van draaikiepbeslag. De draaifunctie daarvan is geblokkeerd met een, speciaal voor dat doel, aangebracht slot in de onderregel van het te openen deel.

Kiepfunctie van het te openen deel

- Een verdiepinghoog kiepraam is per definitie een beweegbaar constructieonderdeel en voldoet daarom niet rechtstreeks aan de prestatie-eis uit het eerste lid van artikel 2.17 waarin een niet-beweegbare afscheiding wordt voorgeschreven. In het Praktijkboek Bouwbesluit 2012 werd hierover het volgende beschreven:

Let op:

- *Ook een kiepraam, klepraam of een uitzetraam is een beweegbaar constructieonderdeel dat bij nieuwbouw niet als afscheiding mag dienen. Als echter tot de voorgeschreven hoogte de breedte van de opening in uiterste geopende stand niet groter is dan de voor de vloerafscheiding toegelaten afmeting, is sprake van een gelijkwaardige oplossing als bedoeld in artikel 1.3.*

- Dat een kiepraam onderdeel kan zijn van een in artikel 1.3 bedoelde gelijkwaardige oplossing voor een in artikel 2.17 bedoelde 'niet-beweegbaarheid' van de vloerafscheiding, staat, blijkens de aangeleverde documenten, niet ter discussie. De ATGB gaat er dus vanuit dat de aanwezige openingen bij een geopende kiepstand van het te openen deel, tot aan de vereiste hoogte van de vereiste vloerafscheiding voldoet aan de hieraan gestelde eisen en dat deze gelijkwaardigheid door het bevoegd gezag is geaccepteerd bij het verlenen van de omgevingsvergunning voor het bouwen.

Draaifunctie van het te openen deel

- De, in artikel 1.3 van het Bouwbesluit 2012 bedoelde, gelijkwaardige oplossing geldt, naar het oordeel van de ATGB, uitsluitend voor een kiepraam en niet voor een draaikiepraam. De kernvraag van deze adviesvraag is daarom of er een slot aanwezig mag zijn waarmee het intrinsiek in de constructie aanwezige draaimechanisme geactiveerd kan worden.
- In dit geval heeft de aannemer de draaifunctie van het raam geblokkeerd met een slot in de onderregel van het draaiend deel. De bewoners krijgen hiervan geen sleutel overhandigd.
- Naar aanleiding van de ontstane discussie biedt de aannemer als aanvullende maatregel aan om het sleutelgat permanent af te dichten, waardoor het zelfs helemaal niet meer geopend kan worden.
- De ATGB constateert dat het Bouwbesluit 2012 geen eisen of beperkingen stelt aan de wijze van bevestigen van een constructieonderdeel, mits de bevestiging zodanig is dat daardoor geen strijd ontstaat met de voorschriften van afdeling 2.1 (algemene sterkte) van het Bouwbesluit 2012. De voorschriften van deze afdeling maken daarbij geen onderscheid tussen beweegbare en niet-beweegbare constructieonderdelen. De voorschriften sluiten niet uit dat een constructieonderdeel demontabel is.

Raamkozijn met geblokkeerde draaifunctie als vloerafscheiding

Advies 2310

- Bij de introductie van het artikellid over de vereiste niet-beweegbare vloerafscheiding (artikel 2.15 eerste lid van het Bouwbesluit 2003) is het volgende in de artikelsgewijze toelichting bij dit toenmalige artikel beschreven:

Constructies waarbij bijvoorbeeld het raam met behulp van speciaal gereedschap in zijn geheel uit de sponningen kan worden gelicht, ten behoeve van verhuizing, kunnen als 'niet beweegbaar' worden aangemerkt en nog gewoon worden toegepast.

- Een specifieke sleutel waarmee de draaifunctie van het te openen deel kan worden geblokkeerd, is, naar het oordeel van de ATGB, aan te merken als bovenbedoeld "speciaal gereedschap". De ATGB ziet geen weigeringsgrond bij het toepassen hiervan om, zoals in dit geval, de draaifunctie van het te openen deel in het kozijn te blokkeren.
- Het aanvullend afdichten van het sleutelgat is, naar het oordeel van de ATGB, niet noodzakelijk. Bezien vanuit de bouwregelgeving is het afdoende als de sleutel niet onmiddellijk beschikbaar is voor de gebruiker van de ruimte. Het is aan de eigenaar van het gebouw en de bewoner van de woning om, gegeven de algemene zorgplicht, te waarborgen dat de sleutel niet beschikbaar komt voor de gebruiker van de ruimte.

Advies

Gelet op het voorgaande adviseert de ATGB in deze casus als volgt over de toepassing van de bouwvoorschriften:

4 / 5

1. *Zijn de gemaakte opmerkingen van de gemeente in de brief van 06-06-2023 gegrond of voldoet de huidige situatie?*

Nee, de opmerkingen van de gemeente zijn niet gegrond. Dat een kiepraam een, in artikel 1.3 van het Bouwbesluit 2012 bedoelde, gelijkwaardige oplossing kan zijn voor een, in het eerste lid van artikel 2.17 van het Bouwbesluit 2012 bedoelde, niet-beweegbare vloerafscheiding staat niet ter discussie. De ATGB constateert verder dat het Bouwbesluit 2012 niet uitsluit dat met een deugdelijk slot kan worden voorzien in een constructieonderdeel dat 'niet beweegbaar' is, als bedoeld in het eerste lid van artikel 2.17 van het Bouwbesluit 2012. Gegeven het feit dat de gelijkwaardigheid van een kiepraam niet ter discussie staat en dat het slot een deugdelijk slot is om de draaifunctie duurzaam te blokkeren, biedt de aanwezigheid van het slot, naar het oordeel van de ATGB, geen grond voor de weigering van een omgevingsvergunning voor het bouwen, noch voor handhavend optreden wegens strijd met de bouwvoorschriften.

Het, uitsluitend in de kiepstand, te openen deel dient hierbij bestand te zijn tegen de in afdeling 2.1 van het Bouwbesluit 2012 vereiste fundamentele- en buitengewone belastingcombinaties die worden gesteld aan een niet-beweegbare vloerafscheiding.

Raamkozijn met geblokkeerde draaifunctie als vloerafscheiding

Advies 2310

2. *Wanneer het antwoord op bovenstaande vraag 1. "ja" is: is de aangedragen oplossing op 13-06-2023 door de aannemer afdoende?*

Naar het oordeel van de ATGB is het aanvullend afdichten van de slotopening niet nodig om duurzaam te voorzien in de niet-beweegbaarheid van de vloerafscheiding. Dit op voorwaarde dat de sleutel, zodanig specifiek is dat deze kan worden beschouwd als 'speciaal gereedschap' en dat de sleutel niet onmiddellijk beschikbaar is voor de reguliere gebruiker van het raam.

3. *Wanneer het antwoord op bovenstaande vraag 2. "nee" is: welke oplossing is volgens de adviescommissie afdoende?*

Niet van toepassing.

